

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

گروه آموزشی: کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

نیم سال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

مشخصات درس

عنوان درس: کتابدار بالینی

شماره درس:

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی ترم ۵

روز و ساعت اجرا: سه شنبه ها ۱۳-۱۰

پیش نیاز درس: مهارت‌های اطلاع‌یابی و جستجوی اطلاعات - مراجع و بانک‌های اطلاعاتی تخصصی ۱ و ۲ - اصطلاحات پزشکی - سواد اطلاعات سلامت

مسئول درس

نام و نام خانوادگی: دکتر علیرضا رحیمی (مسئول درس) و دکتر طاهری

آدرس دفتر و شماره تماس: دکتر رحیمی: ۳۷۹۲۵۱۵۱، همه روزه

آدرس پست الکترونیکی: a_rahimi@mng.mui.ac.ir

اهداف و روش‌ها

هدف کلی درس: آشنا ساختن دانشجویان با انواع خدماتی که یک اینفورمیشن‌یست بالینی و یا پزشکی میتواند در جهت ارتقا سلامت فرد و جامعه در تیم‌های درمان و بالینی و نیز بهداشتی انجام دهد.

اهداف رفتاری:

- تاریخچه، تعاریف و مفاهیم کتابداری پزشکی، کتابداری و اطلاع‌رسانی بالینی، کتابداری و اطلاع‌رسانی بیمارستانی، اینفورمیشن‌یست بالینی را در ایران و جهان بدانند
- تاریخچه، تعاریف و مفاهیم و خدمات کتاب‌درمانی و اطلاع‌درمانی به جامعه را بدانند
- آشنایی با محیط کار بیمارستان و ضوابط کار در آن
- آشنایی با رده‌های حرفه‌ای و شغلی پزشکان اعم از فلوشیپ، رزیدنت و ...
- ویژگی‌ها، توانمندی‌ها و مهارت‌های مورد نیاز و نوین یا اینفورمیشن‌یست بالینی را جهت مشارکت در تیم‌های درمان بدانند
- آشنایی با تفاوت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی بالینی و اینفورمیشن‌یست بالینی و علت تغییر نام کتابداری بالینی به اینفورمیشن‌یست بالینی
- نقش‌های آموزشی و پژوهشی اینفورمیشن‌یست بالینی در تیم‌های درمانی آشنا باشد
- نقش‌های اینفورمیشن‌یست بالینی در تهیه و تدوین انواع منابع اطلاعاتی مبتنی بر شواهد بخصوص گایدلاین‌ها و پروتکل‌های بالینی، مرورهای نظام‌مند، گزارشات موردی بالینی و کارآزمایی‌های بالینی آشنا باشد
- محدودیت‌ها و مسائل اخلاقی در اینفورمیشن‌یست بالینی را بدانند
- اینفورمیشن‌یست بالینی را با ارتقا سواد سلامت فرد و جامعه تشریح نماید
- بطور عملی جامع‌ترین و دقیق‌ترین اطلاعات مورد نیاز تیم‌های بهداشتی و درمانی را تهیه و آماده کرده و با شیوه‌های متنوع در اختیار آنان قرار دهد

روش تدریس: یادگیری مشارکتی و نیز **Role Model Teaching**، حل مساله ارائه پرسش و تقسیم دانشجویان به گروه‌های دو نفری و خواستن از آن‌ها برای تلاش برای حل مساله و ارائه به جمع (بصورت وینار)

وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: آزمایشگاه کامپیوتر - برخی از مقالات مرتبط غیر فارسی منتشر شده در مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی غیر فارسی ایندکس شده در پایگاه‌های امرالد، ساینس دایرکت و ...

روش ارزشیابی:

- فعالیت‌های کلاسی: ۵ نمره کار عملی در حوزه‌های موضوعی مرتبط با سمینار کلاسی، و ۲ نمره از کل نمره نیز به حضور و غیاب، نداشتن تأخیر، رعایت شئونات کلاسی + فعالیت کلاسی و نمرات کوئیز اختصاص دارد.
- امتحان پایان ترم: ۱۵ نمره پایان ترم
- انجام یک تحقیق کلاسی مرتبط با موضوعات مطروحه

منابع درس

۱. دکتر علیرضا رحیمی، مرضیه طهماسبی، فیروزه زارع فراشبندی، پیمان ادیبی. دستیار اطلاعات بالینی. دایره المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران. ۱۳۹۹؛ نسخه آنلاین
<http://portal.nlai.ir/daka/Wiki%20Pages/اطلاعات%20%۲۰بالینی/دستیار.aspx>
۲. دکتر علیرضا رحیمی، مرضیه طهماسبی، فیروزه زارع فراشبندی، پیمان ادیبی. کتابدار بالینی. دایره المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران. ۱۳۹۹؛ نسخه آنلاین
<http://portal.nlai.ir/daka/Wiki%20Pages/کتابدار%20%۲۰بالینی.aspx>
۳. فرهاد شکرانه. کتابداری بالینی. دایره المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران. ۱۳۹۷؛ نسخه آنلاین
<http://portal.nlai.ir/daka/Wiki%20Pages/کتابداری%20%۲۰بالینی.aspx>
۴. مرضیه طهماسبی، دکتر علیرضا رحیمی، فیروزه زارع فراشبندی، پیمان ادیبی. نقش‌های دستیاری اطلاعات بالینی در تیم‌های بالینی. مجله دانشکده پزشکی. ۱۳۹۸؛ ۳۷ (۵۳۴)، ۱۵-۱۳
۵. طهماسبی، مرضیه؛ ادیبی، پیمان؛ زارع فراشبندی، فیروزه؛ طاهری، ابوالفضل؛ پاپی، احمد؛ رحیمی، علیرضا. تاثیر مداخله آموزشی دستیاری اطلاع‌ان بالینی در تغییر رفتار اطلاعاتی دانشجویان پزشکی دوره کارآموزی. مدیریت اطلاعات سلامت. ۱۳۹۸
۶. طهماسبی، مرضیه؛ ادیبی، پیمان؛ زارع فراشبندی، فیروزه؛ طاهری، ابوالفضل؛ پاپی، احمد؛ رحیمی، علیرضا. رضایتمندی دانشجویان پزشکی دوره کارآموزی از برنامه آموزشی دستیار اطلاعات بالینی. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. ۱۳۹۸؛ ۴۲ (۱۹)، ۳۹۳-۳۸۵؛ ۲۲ (۳)، ۴۶-۴۸
۷. زارع فراشبندی، الهه، رحیمی، علیرضا؛ ادیبی، پیمان؛ زارع فراشبندی، فیروزه. زمینه‌های همکاری کتابدار بالینی در تیم درمان: بیان یک تجربه. مدیریت اطلاعات سلامت، ۱۳۹۸؛ ۱۶ (۱): ۱-۳
۸. زارع فراشبندی، فیروزه؛ هاشمیان، محمدرضا. ضرورت ایجاد رشته کتابداری بالینی در مقطع کارشناسی ارشد. مدیریت سلامت، ۱۳۹۸؛ ۲۲ (۱): ۹-۱۱.
9. Mozhddeh Hashemzadeh, Peyman Adibi & Alireza Rahimi (2021) The Presence of a Clinical Informationist on Ward Rounds: An Action Research Study, Journal of Hospital Librarianship, 21:3, 245-256
- 10.
11. Rahimi A, Taheri A, Adibi P. The clinical Informationist as a new member of clinical team: Letter to editor. Journal of Research in Medical Sciences, ۲۵ (۱), (2020). Pages ۸۳-۸۳
12. Marzieh Tahmasebi, Peyman Adibi, Firoozeh Zare-Farashbandi, Ahmad Papi, Alireza Rahimi. The role of Clinical Informationist in improving the clinical education of medical students: Based on Kirkpatrick model. Journal of Education and Health Promotion, 9 (28), (2020). Pages 1-7.
13. Hashemian MR, Rahimi A, Yamani N, Adibi P, Zare-Farashbandi F. Clinical Informationist educational needs and goals: A scoping review. Journal of Education and Health Promotion, ۹ (۱۹۳), (2020).
14. Zare-Farashbandi E, Rahimi A, Adibi P, Zare-Farashbandi F. Prerequisites, Barriers and Advantages of Clinical Informationist Participation in Grand Round: A Qualitative study. Health Information and Libraries Journal, (2019). Oct 8.

جدول زمان بندی درس

مدرس	موضوع	
دکتر رحیمی	تاریخچه، تعاریف و مفاهیم کتابداری پزشکی، کتابداری و اطلاع رسانی بالینی، کتابداری و اطلاع رسانی بیمارستانی در ایران و جهان	۱.
دکتر رحیمی	آشنایی با اینفورمیشنیست بالینی در ایران و جهان	۲.
دکتر رحیمی	ویژگیها، توانمندیها و مهارتهای مورد نیاز و نوین کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی جهت مشارکت در تیمهای درمان	۳.
دکتر رحیمی	با نقشهای آموزشی، پژوهشی و بالینی کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی در تیمهای درمانی	۴.
دکتر رحیمی	با نقشهای آموزشی، پژوهشی و بالینی کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی در تیمهای درمانی (مانند اطلاع درمانی و ...)	۵.
دکتر رحیمی	آشنایی با پزشکی مبتنی بر شواهد	۶.
دکتر رحیمی	آشنایی با انواع منابع اطلاعاتی مبتنی بر شواهد	۷.
دکتر طاهری	آشنایی با نقشهای کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی در تهیه و تدوین انواع منابع اطلاعاتی مبتنی بر شواهد (بخصوص گایدلاینها و پروتکلهای بالینی، مرورهای نظام مند، گزارشات موردی بالینی و کارآزماییهای بالینی و انواع شواهد نوظهور بالینی)	۸.
دکتر طاهری	بازیابی پیشرفته اطلاعات بالینی (کار عملی در حیطه انواع تکنیک ها، پایگاه های اطلاعاتی مبتنی بر شواهد و معیارهای ارزیابی جامعیت و دقت)	۹.
دکتر طاهری	فرآیند فرمول بندی سوالات بالینی (کار عملی درخصوص شناخت انواع سوالات درحین مراقبت، نحوه مفهوم سازی، قالب بندی PICO، رابط های جستجوی PICO و Point-Of-Care)	۱۰.
دکتر طاهری	فرآیند، استانداردها و ابزارهای انجام مرورهای نظام مند (کار عملی جهت نگارش روش شناسی مطابق PRISMA، کاربرد ابزارهای Endnote, Mendeley, Rayyan, Prospero و...)	۱۱.
دکتر طاهری	نگارش گزارش های موردی بالینی (کار عملی درخصوص نحوه تهیه سرخط بالینی، ترسیم نقشه های مفهومی، clinical timeline، الگوهای نگارشی، تکنیک های خلاصه سازی شواهد و موارد پیچیده بالینی)	۱۲.
دکتر طاهری	بیان تجربه اجرای اینفورمیشنیست بالینی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (حضور در گراندراوند، راندهای، جشنواره گزارش های موردی، تدوین برنامه آموزشی گرایش، توسعه پایگاه های مبتنی بر شواهد، ...)	۱۳.
دکتر طاهری	آشنایی با نقش نظامهای اطلاعات بیمارستانی و پرونده الکترونیک سلامت در جامعیت و دقت بازیابی اطلاعات سلامت	۱۴.
دکتر طاهری	آشنایی عملی با شیوه های متنوع انتقال اطلاعات مورد نیاز تیمهای بهداشتی و درمانی	۱۵.
دکتر طاهری	رابطه کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی با ارتقا سواد سلامت فرد و جامعه	۱۶.
دکتر رحیمی	امتحان پایان ترم	۱۷.
دکتر طاهری		